

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 556/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. S., B., zastúpenej advokátkou JUDr. T. P., Ž., vo veci namietaného porušenia čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Banská Bystrica pod sp. zn. ČVS: ORP-191/1-OSV-BB-2006, Okresnou prokuratúrou Banská Bystrica pod sp. zn. 3 Pv 94/06, Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 5 T 34/2006 a Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5 To 388/09 (predtým sp. zn. 5 To 214/07 a sp. zn. 5 To 153/08) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. S. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. M. S., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 13 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným

riaditeľstvom Policajného zboru Banská Bystrica (ďalej len „polícia“) pod sp. zn. ČVS: ORP-191/1-OSV-BB-2006, Okresnou prokuratúrou Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) pod sp. zn. 3 Pv 94/06, Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 T 34/2006 a Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 5 To 388/09 (predtým sp. zn. 5 To 214/07 a sp. zn. 5 To 153/08). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 7. októbra 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnej veci PhDr. T. M. (ďalej len „obžalovaný“) vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 T 34/2006 pre trestný čin ohovárania sa nachádzajú prepisy jej telefonických hovorov. Sťažovateľka pritom nebola žiadnou zo strán trestného konania v uvedenej veci a nebola ani svedkom. Z kópií listín predložených obžalovaným zistila, že trestná vec obžalovaného nadväzuje na trestnú vec bývalého obvineného nstržm. A. P. (ďalej len „bývalý obvinený“) pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa a prijímania úplatku, ktorého sa mal dopustiť 10. novembra 2004 v B. proti obžalovanému. Trestné stíhanie proti bývalému obvinenému bolo právoplatne zastavené Vojenskou obvodovou prokuratúrou Banská Bystrica. V spise týkajúcom sa bývalého obvineného sa nachádzajú prepisy telefonických hovorov sťažovateľky v rozsahu 26 strán a tento spis aj s prepismi zaznamenaných telefonických hovorov sťažovateľky sa stal súčasťou trestného spisu obžalovaného vedeného v prípravnom konaní políciou pod sp. zn. ČVS: ORP-191/01-OVS-BB-2006 a na okresnej prokuratúre sp. zn. 3 Pv 94/06. Na stranách 4 – 181 spisu obžalovaného sa nachádza *„odstúpený spisový materiál MV SR, Úrad inšpekčnej služby PZ, Inšpekčný odbor Stred Banská Bystrica ČVS: UIS-249/IBB-PO-2004“*. V žiadnom z označených spisov sa nenachádzajú príkazy na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky. Napriek absencii návrhu na vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a rozhodnutia o povolení odpočúvania a záznamu boli prepisy založené do vyšetrovacieho spisu a spoločne s ďalšími dôkazmi po podaní obžaloby predložené okresnému súdu. Okresný súd a krajský súd s prepismi telefonických hovorov sťažovateľky bez jej vedomia a súhlasu pracovali ako s inými dôkazmi a stali sa súčasťou hodnotenia dôkazov, ako to vyplýva z rozhodnutí všeobecných súdov. Dôkazy získané nezákonným spôsobom nikdy nemali byť založené do spisu, pretože nemajú procesnú účinnosť. Takto došlo k zásahu do označených práv

sťažovateľky. Podľa § 115 ods. 7 Trestného poriadku v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1 (taxatívne vymenované závažné trestné činy). V trestnej veci obžalovaného sa trestné konanie viedlo pre prečin, teda nie pre niektorý z trestných činov vyplývajúcich z ustanovenia § 115 ods. 1 a 7 Trestného poriadku, a preto bez ohľadu na to, v akej trestnej veci bolo vykonané odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sťažovateľky, nebolo v súlade so zákonom použitie prepisov telefonických hovorov sťažovateľky v trestnej veci obžalovaného. Listina osvedčujúca obsah procesne nepoužitého dôkazu sa v spise nesmie ani vôbec nachádzať, aby neovplyvňovala príslušné orgány trestného konania v rámci procesného hodnotenia dôkazov. V spornej trestnej veci proti obžalovanému orgány činné v trestnom konaní a všeobecné súdy nielen založili do spisu procesne nepoužiteľné dôkazy, ale dokonca ich hodnotili ako procesne účinné dôkazy.

V prípade odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky ide o výrazný zásah do súkromnej sféry jednotlivca, s čím sa jednoznačne snúbi jeho právo na preskúmanie opodstatnenosti a zákonnosti takéhoto zásahu. Voči postupu polície, okresnej prokuratúry, okresného súdu a krajského súdu však sťažovateľka takúto možnosť nemala. Ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní. Sťažovateľka sa o porušení označených práv relevantne dozvedela prevzatím písomnosti z príslušného spisu až 19. augusta 2011, a preto sťažnosť treba považovať za včas podanú.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru v konaniach vedených políciou pod sp. zn. ČVS: ORP-191/1-OSV-BB-2006, okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 3 Pv 94/06, okresným súdom pod sp. zn. 5 T 34/2006 a krajským súdom pod sp. zn. 5 To 388/09 (predtým sp. zn. 5 To 214/07 a sp. zn. 5 To 153/08) s tým, že okresný súd a polícia sú povinní zničiť zo spisu sp. zn. 5 T 34/2006 a z konceptu vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: ORP-191/1-OSV-BB-2006 prepisy záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke sťažovateľky za jej osobnej účasti v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu. Požaduje tiež priznanie

finančného zadosťučinenia v sume po 30 000 € od polície, okresnej prokuratúry, okresného súdu a krajského súdu. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia.

Z čestného vyhlásenia obžalovaného z 19. augusta 2011 vyplýva, že uvedeného dňa oznámil sťažovateľke, že sa v trestnom spise vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 T 34/2006 pre trestný čin ohovárania nachádzajú prepisy jej telefonických hovorov s obžalovaným, ako aj s inými osobami. Zároveň sťažovateľke odovzdal fotokópie odposluchov, ako aj kópie iných dokladov z trestného spisu.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 T 34/2006, ktorý si ústavný súd zadovážil, vyplývajú tieto, pre posúdenie veci relevantné skutočnosti:

Zo zápisnice o výsluchu sťažovateľky ako svedkyne z 18. novembra 2005 (v trestnej veci proti bývalému obvinenému) vyplýva, že vyšetrovateľ odcitoval sťažovateľke doslovné znenie jej tvrdenia uvedeného v telefonickom rozhovore medzi sťažovateľkou a matkou obžalovaného s tým, aby obsah tvrdenia bližšie objasnila. Išlo o časť vety vyslovenej sťažovateľkou, podľa ktorej „... *on má na krku napadnutie verejného činiteľa*...“. Ďalej vyšetrovateľ odcitoval sťažovateľke aj ďalšiu vetu z telefonického rozhovoru vyslovenú sťažovateľkou v znení: „... *akonáhle natreš policajta, alebo sudcu*...“ Aj v tomto prípade ju požiadal o bližšie vysvetlenie.

Z písomného podania obhajcu obžalovaného z 28. augusta 2006 doručeného okresnému súdu 30. augusta 2006 vyplýva, že navrhuje vypočuť na hlavnom pojednávaní sťažovateľku ako svedkyňu na základe okolností uvádzaných v prepise jej telefonických hovorov, ktoré sa nachádzajú v spise, a na odposluch, na nahrávanie ktorého dal súhlas príslušný sudca.

Z odporu obhajcu obžalovaného proti trestnému rozkazu okresného súdu sp. zn. 5 T 34/2006 z 11. septembra 2006 doručeného okresnému súdu 27. septembra 2006 vyplýva, že obžalovaný opätovne navrhuje výsluch sťažovateľky ako svedkyne na základe okolností, za akých uskutočňovala telefonické hovory, ktoré boli odpočúvané a ktoré boli podkladom rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní okresného súdu sp. zn. 5 T 34/2006 z 21. decembra 2006, ako aj zo zvukového záznamu na CD nosiči vyplýva, že sťažovateľka bola vypočutá ako svedkyňa. Na otázku sudcu uviedla, že je sesternicou matky

obžalovaného. Potom položil obhajca obžalovaného sťažovateľke otázku: „... pani svedkyňa, Vám bol nariadený odposluch telefonátov príslušným sudcom. Tam sú údaje, v ktorých uvádzate, že obžalovanému neveríte. Nie je vysvetlené, z akého dôvodu. Dalo by sa to vysvetliť, prečo ste mu neverili, keď on tvrdil, že...“ (9. minúta zvukového záznamu na CD nosiči).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým konštatovať, že nezodpovedá skutočnosti tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého v trestnej veci vedenej okresným súdom proti obžalovanému pod sp. zn. 5 T 34/2006 nebola sťažovateľka svedkom. Práve naopak, bola vypočutá ako svedkyňa na hlavnom pojednávaní okresného súdu 21. decembra 2006. Jej výsluch sa týkal predovšetkým obsahu odpočutých telefonických rozhovorov sťažovateľky s ďalšími osobami. Otázky v tomto smere jej kládol obhajca obžalovaného. Už predtým bola sťažovateľka v súvislosti s jej odpočutými telefonickými hovormi vypočúvaná vyšetrovateľom ako svedkyňa, a to v inom trestnom konaní vedenom proti bývalému obvinenému. Aj z obsahu tohto výsluchu z 18. novembra 2005 vyplývala pre sťažovateľku informácia o tom, že jej telefonické hovory boli odpočúvané.

S prihliadnutím na uvádzané skutočnosti vyplývajúce z trestného spisu obžalovaného (ktorého súčasťou je aj trestný spis vo veci bývalého obvineného) nie je možné akceptovať tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého sa až z čestného vyhlásenia obžalovaného z 19. augusta 2011 dozvedela, že sa v spise okresného súdu sp. zn. 5 T 34/2006 nachádzajú prepisy jej telefonických hovorov s obžalovaným a ďalšími osobami. Stalo sa tak v skutočnosti najneskôr 21. decembra 2006. Záver o tom, že sťažovateľka nadobudla vedomosť o namietaných skutočnostiach už skôr, možno vyvodit' podporne aj zo skutočnosti, že je v príbuzenskom pomere s obžalovaným.

Keďže sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu až 7. októbra 2011, stalo sa tak dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2011